

PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG LỊCH SỬ 80 NĂM VẺ VANG,
BỘ NỘI VỤ CÙNG CẢ NƯỚC VỮNG BƯỚC TIẾN VÀO
KỶ NGUYÊN MỚI CỦA DÂN TỘC

PHẠM THỊ THANH TRÀ (*)

Đồng chí Phạm Thị Thanh Trà, Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bí thư Đảng ủy Bộ, Bộ trưởng Bộ Nội vụ phát biểu khai mạc Đại hội đại biểu lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030 của Đảng bộ Bộ Nội vụ, ngày 18/8/2025 (ảnh tư liệu).

1. Những chặng đường lịch sử vẻ vang của Bộ Nội vụ

Thắng lợi của cuộc Tổng khởi nghĩa giành chính quyền tháng Tám năm 1945 đã đập tan chính quyền của bọn đế quốc và phong kiến tay sai thống trị gần một trăm năm, xóa bỏ vĩnh viễn chế độ quân chủ tồn tại hàng ngàn năm, chế độ thuộc địa nửa phong kiến sụp đổ. Ngày 16/8/1945, Đại hội Quốc dân họp tại Tân Trào đã bầu ra Ủy ban Dân tộc Giải phóng Trung ương do lãnh tụ Hồ Chí Minh làm Chủ tịch. Ngày 27/8/1945, theo đề nghị của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Ủy ban Dân tộc

Giải phóng được cải tổ thành Chính phủ lâm thời nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Chính phủ lâm thời có 15 vị Bộ trưởng do Chủ tịch Hồ Chí Minh đứng đầu. Cơ cấu Chính phủ gồm 13 bộ, trong đó có Bộ Nội vụ do đồng chí Võ Nguyên Giáp làm Bộ trưởng. Ngày 28/8/1945 đã đi vào lịch sử, là ngày khai sinh của Bộ Nội vụ và đánh dấu sự ra đời của ngành Tổ chức nhà nước do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo. Một điều đặc biệt trong cơ cấu 13 Bộ của Chính phủ là cùng với Bộ Nội vụ có Bộ Lao động và Bộ Cứu tế xã hội (tiền thân của Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội sau này).

Trong suốt chặng đường lịch sử 80 năm, Bộ Nội vụ và Bộ Lao động cùng đồng hành, trải qua các thời kỳ đấu tranh giải phóng

(*) Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Bí thư Đảng ủy Bộ, Bộ trưởng Bộ Nội vụ

Đoàn Chủ tịch điều hành Đại hội (ảnh tư liệu).

dân tộc, thống nhất đất nước, thời kỳ xây dựng đất nước sau chiến tranh và thời kỳ đổi mới, hội nhập hiện nay. Hai Bộ đã đóng góp tích cực, to lớn và đạt được những thành tựu vĩ đại cho sự phát triển chung của đất nước, với một Bộ tham gia xây dựng nền hành chính nhà nước và một Bộ tham gia đóng góp đảm bảo vấn đề phát triển chính sách xã hội. Xuất phát từ sự tương đồng như vậy, cùng với lịch sử đã trao gửi, hai Bộ đã nỗ lực, đóng góp xứng đáng cho sự phát triển của đất nước. Thực hiện chủ trương của Đảng, như một nhân duyên bắt đầu từ lịch sử, hướng tới tương lai phát triển tại mái nhà chung, từ ngày 01/3/2025, Bộ Nội vụ và Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội hợp nhất tạo nên một thực thể Bộ Nội vụ mới mở rộng về quy mô, chức năng, nhiệm vụ, tiếp nối truyền thống tốt đẹp đã được vun đắp của hai Bộ.

Ngay sau khi thành lập, Bộ Nội vụ đã khẩn trương thực hiện các nhiệm vụ được giao như chuẩn bị các điều kiện và tổ chức Tổng tuyển cử bầu Quốc hội; nghiên cứu thành lập các tổ chức của Chính phủ; xây dựng và củng cố hệ thống chính quyền địa phương các cấp; xây dựng đội ngũ công chức cách mạng; thiết lập chế độ công chức mới... Thắng lợi to lớn nhất của công tác nội trị, tổ chức xây dựng chính quyền và cũng là đóng góp quan trọng nhất của Bộ Nội vụ trong thời kỳ này chính là ở chỗ đã khẩn trương xây dựng, củng cố, bảo vệ

thành công và phát huy tối đa công năng của hệ thống chính quyền cách mạng, phát huy sức mạnh đoàn kết của toàn dân tộc trong cuộc đấu tranh xây dựng cuộc sống mới, chống lại các thế lực thù trong, giặc ngoài. Chính thắng lợi to lớn này đã góp phần tạo nên cơ sở vững chắc cho sự phát triển của chính quyền dân chủ nhân dân trong các giai đoạn sau này.

Thời kỳ kháng chiến và kiến quốc, đây là thời kỳ vô cùng khó khăn của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân

tộc, chúng ta vừa chiến đấu bảo vệ thành quả cách mạng, vừa tăng gia sản xuất, xây dựng đất nước. Thành tích to lớn, quan trọng trong thời kỳ này chính là tổ chức thành công cuộc tản cư, di chuyển chiến lược, đảm bảo giữ gìn và duy trì tốt cơ sở vật chất tối quan trọng cho toàn bộ cuộc kháng chiến. Trong đó, việc phối hợp tổ chức, bảo vệ thành công việc sơ tán toàn bộ cơ quan lãnh đạo Trung ương lên Việt Bắc thực sự là một kỳ tích. Tiếp tục củng cố, xây dựng chính quyền dân chủ nhân dân các cấp, biến chính quyền thành công cụ hữu hiệu chỉ huy và tổ chức cuộc kháng chiến, kiến quốc. Ngoài ra, Bộ cũng đã có đóng góp quan trọng cho phong trào thi đua ái quốc với 03 mục tiêu chiến lược là: diệt giặc đói khổ, diệt giặc dốt nát, diệt giặc ngoại xâm.

Các chính sách lao động thời kỳ này tập trung vào huy động sức dân, vừa kháng chiến, vừa kiến quốc. Phong trào thi đua ái quốc đã huy động hàng vạn công nhân, trí thức rời thành phố về các vùng tự do, khu căn cứ cách mạng để tham gia kháng chiến. Cả nước đã huy động trên 1,1 triệu lượt người và hàng trăm triệu ngày công lao động cùng với phương tiện vận tải thô sơ phục vụ các chiến dịch, mà đỉnh cao là chiến dịch Điện Biên Phủ lịch sử. Trong lĩnh vực thương binh, liệt sĩ, mặc dù thời kỳ này cách mạng nước ta gặp muôn vàn khó khăn nhưng Đảng, Chính phủ đã dành sự quan tâm đặc biệt: tháng 02/1947,

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã ký Sắc lệnh số 20/SL “Quy định chế độ hưu bổng thương tật và tiền tuất tử sĩ”.

Trong giai đoạn xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc và đấu tranh giải phóng miền Nam, Bộ đã đảm đương, hoàn thành nhiều nhiệm vụ to lớn, nổi bật là: kiện toàn tổ chức, bộ máy các cơ quan hành chính nhà nước, xây dựng và trình Hội đồng Chính phủ các nghị định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức của các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ; giúp các Bộ xây dựng Điều lệ tổ chức; hướng dẫn, chỉ đạo thực hiện cải tiến tổ chức, tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế, cải tiến lề lối làm việc của các cơ quan nhà nước ở Trung ương và địa phương; chỉ đạo, hướng dẫn thực hiện công tác cán bộ phục vụ kế hoạch 05 năm lần thứ nhất; chỉ đạo công tác bầu cử, xây dựng, củng cố chính quyền địa phương; xây dựng chế độ quản lý và chỉ đạo thực hiện chỉ tiêu biên chế, tiền lương, chế độ, chính sách và bảo hiểm xã hội; điều chỉnh địa giới hành chính và phê chuẩn phân vạch địa giới hành chính; công tác hộ tịch, quản lý hàng binh, Việt kiều; hướng dẫn, chỉ đạo thực hiện các chế độ, chính sách đối với thương binh, bệnh binh, gia đình liệt sĩ, quân nhân và gia đình quân nhân... Trong giai đoạn này, Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội đã tham mưu cho Đảng và Chính phủ ban hành hệ thống chính sách để phù hợp với tình hình mới, Bộ đã tham mưu cho Đảng và Chính phủ ban hành hệ thống chính sách lao động kịp thời phục vụ cho công cuộc khôi phục và kiến thiết đất nước. Năm 1961, Nhà nước đã đề ra chủ trương vận động đồng bào miền xuôi đi xây dựng và phát triển kinh tế văn hóa xã hội miền núi. Đây là chủ trương lớn đã được khẳng định trong Nghị quyết Trung ương lần thứ 5 (khóa III) tháng 7/1961 và được thực hiện có hiệu quả cho đến tận ngày hôm nay.

Trong lĩnh vực thương binh, liệt sĩ, nhiệm vụ trọng tâm là vừa giải quyết những tổn động của thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp, sửa đổi, bổ sung chính sách cho phù hợp với nhiệm vụ khôi phục, phát triển sản xuất, hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, vừa phục vụ cuộc kháng chiến chống đế quốc Mỹ cứu

nước, giải phóng miền Nam. Hàng loạt chính sách đối với thương binh, liệt sĩ thời kỳ chống thực dân Pháp được sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện một cách căn bản, góp phần giải quyết những vấn đề cấp bách nhất đối với thương binh, gia đình liệt sĩ.

Sau chiến thắng ngày 30/4/1975, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước, Ban Tổ chức - Cán bộ của Chính phủ đã thực hiện tốt chức năng tham mưu, giúp Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ và chỉ đạo thực hiện tốt việc kiện toàn bộ máy quản lý nhà nước Việt Nam thống nhất; bước đầu đổi mới công tác xây dựng nền hành chính nhà nước; đổi mới một bước bộ máy chính quyền nhà nước từ Trung ương đến địa phương; từng bước xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức nhà nước; tinh giản biên chế... đáp ứng yêu cầu mới của sự nghiệp cách mạng trong từng giai đoạn nhất định, đưa đất nước vượt ra khỏi khủng hoảng về kinh tế - xã hội, góp phần từng bước tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước trong thời kỳ đổi mới đất nước và thúc đẩy sự chuyển đổi nền kinh tế từ cơ chế kế hoạch hóa tập trung, bao cấp sang cơ chế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa có sự quản lý của Nhà nước, tạo đà cho sự phát triển của đất nước trong những năm sau này.

Bước sang giai đoạn đất nước thống nhất, cả nước tiến hành xây dựng chủ nghĩa xã hội, lĩnh vực lao động - thương binh và xã hội có những bước phát triển vượt bậc cả về phạm vi, lượng và chất. Tập trung tham mưu về chính sách, giải pháp sắp xếp việc làm cho người lao động thất nghiệp ở các đô thị miền Nam, giúp nhiều người chuyển về quê cũ làm ăn; ổn định việc làm, đời sống cho cán bộ tập kết từ miền Bắc trở về; sắp xếp việc làm cho bộ đội, thanh niên xung phong xuất ngũ; động viên lực lượng lao động cả nước tham gia khôi phục cơ sở hạ tầng; ban hành và thực hiện chính sách điều động lao động và dân cư vùng đồng bằng sông Hồng đi khai hoang, xây dựng các vùng kinh tế mới; đưa công nhân và cán bộ đi bồi dưỡng, nâng cao tay nghề và làm việc có thời hạn tại các nước xã hội chủ nghĩa. Trong lĩnh vực thương binh - xã hội, tập trung tổ chức xác nhận thương binh, liệt sĩ, thống nhất chính sách, chế độ giữa hai miền.

Đồng chí Nguyễn Hòa Bình, Ủy viên Bộ Chính trị, Phó Bí thư Thường trực Đảng ủy Chính phủ, Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ trao Quyết định và tặng hoa chúc mừng Đại hội đại biểu lần thứ I, nhiệm kỳ 2025-2030 của Đảng bộ Bộ Nội vụ, ngày 18/8/2025 (ảnh tư liệu).

Xuất phát từ thực tiễn công cuộc đổi mới do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo thực hiện, hệ thống luật pháp, cơ chế, chính sách về lao động - thương binh và xã hội được xây dựng tương đối đồng bộ và hoàn chỉnh. Trong lĩnh vực lao động: Bộ luật Lao động và các Pháp lệnh, Nghị định đã thiết lập được khung pháp lý cho sự phát triển của các quan hệ và điều chỉnh các quan hệ lao động. Trong lĩnh vực người có công: hai Pháp lệnh (Ưu đãi người có công với cách mạng và Phong tặng danh hiệu vinh dự Nhà nước Bà mẹ Việt Nam Anh hùng) đã kế thừa và phát triển các chính sách ưu đãi thương binh, gia đình liệt sĩ trong mấy chục năm trước, trở thành một hệ thống pháp lý tương đối hoàn chỉnh để thực hiện chính sách ưu đãi người có công, giải quyết tồn đọng về chính sách sau chiến tranh. Trong lĩnh vực xã hội: các Pháp lệnh, Nghị định đã trở thành công cụ quản lý nhà nước về người khuyết tật, người cao tuổi, xóa đói giảm nghèo, giảm chênh lệch giàu - nghèo, trẻ em đặc biệt khó khăn, cứu trợ xã hội, phòng, chống tệ nạn xã hội. Đặc biệt, những thành tựu trong công

cuộc xóa đói, giảm nghèo đã đạt được những thành công quan trọng, được nhân dân và bạn bè quốc tế công nhận.

Ngày 30/9/1992, Nghị quyết Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa IX quyết định Ban Tổ chức - Cán bộ của Chính phủ là cơ quan ngang Bộ với tên gọi là Ban Tổ chức - Cán bộ Chính phủ. Từ một cơ quan trực thuộc Chính phủ, Ban Tổ chức - Cán bộ Chính phủ đã trở thành một cơ quan ngang Bộ, thực hiện chức năng quản lý nhà nước về tổ chức bộ máy, đội ngũ cán bộ, công chức và cải cách nền hành chính nhà nước. Trong giai đoạn này, Ban Tổ chức - Cán bộ Chính phủ có vai trò to lớn trong việc tham mưu giúp Đảng, Chính phủ hình thành đường lối cải cách cơ bản bộ máy nhà nước; trong đó, trọng tâm là cải cách nền hành chính nhà nước. Nhằm ghi nhận những đóng góp to lớn của ngành Tổ chức nhà nước đối với đất nước, ngày 17/4/2002, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Quyết định số 279/QĐ-TTg về Ngày truyền thống ngành Tổ chức nhà nước, theo đó, lấy ngày 28 tháng 8 hàng năm là "Ngày truyền thống của ngành Tổ chức nhà nước".

Trước những đòi hỏi của thực tiễn xây dựng và phát triển đất nước trong những năm đầu của thiên niên kỷ mới, Đảng và Nhà nước ta ngày càng khẳng định vai trò quan trọng của công tác tổ chức và cán bộ trong bộ máy hành chính nhà nước, trong việc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, cũng như trong công tác quản lý theo nguyên tắc đa ngành, đa lĩnh vực. Để đủ sức đảm đương được những trọng trách to lớn, nặng nề đó, cần thiết phải hình thành một Bộ thuộc cơ cấu Chính phủ với tên gọi đúng với vai trò, chức năng mà trước đây đã từng có trong Chính phủ cách mạng đầu tiên do Chủ tịch Hồ Chí Minh sáng lập đó là Bộ Nội vụ. Ngày 05/8/2002, tại Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XI đã quyết định đổi tên Ban Tổ chức - Cán bộ Chính phủ thành Bộ Nội vụ.

Từ năm 2002 đến nay, đặc biệt trong nhiệm kỳ 2021 - 2025, Bộ Nội vụ đã nỗ lực hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, góp phần xây dựng nền hành chính minh bạch, hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững, đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế với những thành tựu nổi bật, toàn diện.

Hệ thống thể chế bảo đảm tính toàn diện, bao quát ở tất cả các lĩnh vực quản lý nhà nước của Bộ đã góp phần quan trọng vào việc đổi mới sâu sắc, hiệu quả nền công vụ, tổ chức bộ máy hành chính nhà nước, phát triển thị trường lao động, bảo đảm an sinh xã hội, nâng cao hiệu lực, hiệu quả công tác quản lý nhà nước, giải quyết kịp thời các vấn đề cốt lõi, cấp bách, trong đó có nhiều vấn đề mới, vấn đề khó, chưa có tiền lệ.

Đổi mới toàn diện về công vụ, công chức với trụ cột về vị trí việc làm gắn với cơ cấu lại và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; tham mưu thúc đẩy tốc độ đô thị hóa đạt mục tiêu có 45% đơn vị hành chính đô thị theo Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng và Nghị quyết số 06-NQ/TW của Bộ Chính trị; cải cách hành chính, đặc biệt là cải cách thể chế, cải cách thủ tục hành chính, chuyển đổi số, xây dựng Chính phủ điện tử, Chính phủ số, chính quyền số đạt được những kết quả cụ thể, bền vững. Các chỉ số như Tự do kinh tế, Tự do kinh doanh, Phát triển Chính phủ điện tử và chỉ số đổi mới toàn cầu của Việt Nam tiếp tục được cải thiện rõ rệt.

Trong cuộc cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy, Bộ Nội vụ là tâm điểm của cuộc cách mạng, với vai trò nòng cốt tham mưu, đề xuất và trực tiếp gánh vác sứ mệnh lịch sử chưa có tiền lệ; vừa chạy, vừa xếp hàng, đòi hỏi tham mưu thực hiện ngay ngắn, thận trọng, kỹ lưỡng, khoa học, nhiều chiều, bài bản, đồng bộ nhưng nhất quán, toàn diện. Với sự lãnh đạo sâu sát, khoa học, cụ thể của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương, Tổng Bí thư Tô Lâm, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ; sự quyết tâm và đồng bộ, quyết liệt của cả hệ thống chính trị và sự thống nhất, đồng thuận của người dân, Bộ và ngành Nội vụ cả nước đã tham mưu thực hiện với nhiều kết quả nổi bật, tạo dấu ấn mạnh mẽ, góp phần rất quan trọng vào sự thành công bước đầu của cuộc cách mạng vĩ đại của dân tộc về tổ chức bộ máy từ khi thành lập nước đến nay.

Bộ Nội vụ đã tham mưu triển khai sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống hành chính nhà nước từ Trung ương đến địa phương, tập trung giảm đầu mối các Bộ, cơ quan ngang Bộ, cơ quan thuộc Chính phủ và cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân các cấp của địa phương theo đúng chủ trương của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương, tinh gọn số lượng lớn cơ quan hành chính nhà nước ở Trung ương và địa phương và đi vào vận hành đồng bộ từ ngày 01/3/2025. Từ những kết quả sắp xếp đơn vị hành chính mang tính thử nghiệm, Bộ Nội vụ đã tham mưu hoàn thành việc sắp xếp đơn vị hành chính các cấp và xây dựng chính quyền địa phương 02 cấp với mục tiêu: gần dân, sát dân, phục vụ nhân dân tốt hơn, cơ bản đi vào hoạt động ổn định. Sắp xếp lại đơn vị hành chính cấp tỉnh, cấp xã, kết thúc hoạt động của đơn vị hành chính cấp huyện, tổ chức chính quyền địa phương 02 cấp tạo nên một bước chuyển lịch sử trong tổ chức không gian phát triển quốc gia, có ý nghĩa “sắp xếp lại giang sơn”, đánh dấu một cột mốc mới trong hành trình phát triển của dân tộc, tạo tiền đề cho sự phát triển của đất nước trong kỷ nguyên mới⁽¹⁾.

Trong giai đoạn 2021 - 2025, công tác chăm lo cho người có công tiếp tục được đặc biệt chú ý, góp phần nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người có công với cách mạng⁽²⁾; lĩnh vực lao động, việc làm có nhiều

kết quả nổi bật, hàng năm, hỗ trợ tạo việc làm cho hàng triệu lao động, giảm tỷ lệ lao động thất nghiệp ở thành thị, tăng tỷ lệ sử dụng thời gian lao động ở nông thôn, duy trì tỷ lệ thất nghiệp luôn ở mức thấp dưới 3%, góp phần quan trọng vào kết quả phát triển kinh tế - xã hội của đất nước cả nhiệm kỳ; năng suất lao động tăng bình quân ước đạt 5,1%/năm trong nhiệm kỳ đóng góp quan trọng vào sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước; chính sách tiền lương và bảo hiểm xã hội tiếp tục có nhiều đột phá, được cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân đồng tình, ủng hộ, ghi nhận và đánh giá cao⁽³⁾. Bình đẳng giới ngày càng thực chất, vai trò và địa vị của phụ nữ được cải thiện, nâng lên rõ rệt. Theo Báo cáo khoảng cách giới toàn cầu công bố năm 2024 của Diễn đàn kinh tế thế giới, chỉ số xếp hạng về bình đẳng giới của Việt Nam năm 2023 đứng thứ 72/146 quốc gia, tăng 15 bậc so với năm 2021.

2. Giá trị truyền thống của Bộ Nội vụ

Quá trình 80 năm hình thành, xây dựng và phát triển, Bộ Nội vụ và ngành Nội vụ đã tạo dựng và bồi đắp nên những giá trị truyền thống quý báu.

Một là, trung thành tuyệt đối với Tổ quốc, với chủ trương, đường lối của Đảng, tận tụy vì sự nghiệp xây dựng nền hành chính nhà nước theo phương châm hành động “Kỷ cương, liêm chính, hành động, trách nhiệm, sáng tạo, hiệu quả”, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Hai là, ý chí quyết tâm, không chịu lùi bước trước mọi khó khăn, gian khổ, vững bước tiến lên. Trước các vấn đề thực tiễn, luôn bản lĩnh tham mưu chiến lược, kiến tạo thể chế nhà nước và xã hội. Từ việc kiến tạo nền móng chính quyền đến các cuộc cải cách lớn, ngành Nội vụ luôn thể hiện tầm nhìn và tư duy tiên phong trong những vấn đề hệ trọng của quốc gia.

Ba là, tinh thần đoàn kết, đổi mới, sáng tạo, quyết liệt hành động. Thực tiễn cải cách, đổi mới luôn phức tạp và chưa có tiền lệ. Tinh thần dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung, được Đảng và Nhà nước khuyến khích, bảo vệ, chính là động lực để ngành vượt qua mọi thách thức.

Bốn là, lấy dân làm gốc, phụng sự Nhân dân, gắn kết hữu cơ giữa hiệu quả công vụ và

tiến bộ, công bằng xã hội. Mọi nỗ lực cải cách, xây dựng bộ máy hành chính nhà nước, xây dựng nền công vụ, hoàn thiện chính sách xã hội đều hướng tới mục tiêu cuối cùng là phục vụ Nhân dân, đảm bảo an sinh xã hội, không để ai bị bỏ lại phía sau.

Năm là, biết trân trọng quá khứ, nỗ lực hiện tại và khát vọng tương lai. Cán bộ, công chức, viên chức của Bộ Nội vụ và ngành Nội vụ luôn mang trong mình tự hào về các vị Bộ trưởng tài ba, đức độ, đáng kính như đồng chí Võ Nguyên Giáp, Huỳnh Thúc Kháng, Tôn Đức Thắng, Phan Kế Toại, Nguyễn Văn Tố, Nguyễn Xiển... Chính sự hy sinh, cống hiến của các vị Bộ trưởng này đã khơi nguồn truyền thống vẻ vang của Bộ, của ngành mà những người hậu thế luôn kính cẩn nghiêng mình. Luôn noi gương các bậc tiền nhân với tâm nguyện không ngừng học tập, rèn luyện và làm việc, xứng đáng với thế hệ đi trước, xứng đáng với truyền thống vẻ vang của ngành Nội vụ trở thành niềm tin, thành định hướng giá trị của các thế hệ cán bộ, công chức, viên chức Bộ Nội vụ và ngành Nội vụ.

3. Những bài học kinh nghiệm của ngành Nội vụ

Những thành tựu, đóng góp của Bộ Nội vụ và ngành Nội vụ trong 80 năm qua được bắt nguồn từ đường lối đúng đắn và sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng ta, sự chỉ đạo, điều hành quyết liệt của Chính phủ, sự nỗ lực, sáng tạo của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, người lao động của ngành. Những kết quả đạt được cho phép rút ra một số bài học kinh nghiệm cho công tác của ngành Nội vụ:

Thứ nhất, phải quán triệt, thể chế hóa, cụ thể hóa kịp thời các quan điểm, đường lối của Đảng thành hệ thống pháp luật, cơ chế, chính sách phù hợp với yêu cầu thực tiễn của đất nước trong từng giai đoạn cách mạng. Trong hoạch định chính sách cần bảo đảm sự hài hòa, đồng thời chọn đúng các khâu đột phá.

Thứ hai, trong tham mưu chiến lược cần quán triệt sâu sắc quan điểm “dân là gốc”, “dân là trung tâm”, tất cả phương án xây dựng về hệ thống thể chế, chính sách, nhất là việc lớn, hệ trọng, việc khó, phức tạp đều phải dựa vào dân, lấy lợi ích lớn nhất là vì sự phát triển chung của đất nước, vì sự ấm no, hạnh phúc của Nhân dân để tham mưu tổ chức thực hiện đúng và trúng.

Thứ ba, phương pháp, cách thức tham mưu chủ động, linh hoạt, sáng tạo, không cầu toàn nhưng thận trọng, chắc chắn, khoa học, thấu đáo, biện chứng lịch sử, văn hóa; tổng hòa các yếu tố bao trùm, toàn diện về tư duy, tầm vóc, triết lý phát triển, tâm lý xã hội, xu hướng thế giới; thực tiễn Việt Nam và đặt trong tổng thể mục tiêu, triển vọng phát triển của đất nước trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình phát triển giàu mạnh, thịnh vượng.

Thứ tư, để làm tốt nhiệm vụ xây dựng tổ chức bộ máy và đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, ngành Nội vụ cần thực hiện tốt công tác chỉ đạo, điều hành, phát huy tinh thần đoàn kết, nhất trí, đồng lòng, đồng tâm, thực hiện nhất quán chủ trương, đường lối của Đảng về tổ chức nhà nước và công tác cán bộ, tư duy thực tiễn thường xuyên đổi mới, sáng tạo trong tham mưu, hoạch định chính sách, pháp luật.

Thứ năm, bài học về thời cơ cách mạng. Từ sự lãnh đạo, chỉ đạo quan tâm, quyết liệt, nhất quán, toàn diện và lựa chọn thời điểm, thời cơ vàng của Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương để chỉ đạo thần tốc, đồng bộ cuộc cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy, Bộ Nội vụ đã nỗ lực thực hiện nhiệm vụ, tham mưu đúng thời điểm, đúng nội dung, kịp thời, thận trọng, kỷ lưỡng, toàn diện và trách nhiệm. Bộ Nội vụ đã hòa nhịp cùng hệ thống chính trị, chủ động, thần tốc, táo bạo, quyết liệt trong các nhiệm vụ được Đảng và Nhà nước phân công.

4. Một số định hướng lớn của Bộ Nội vụ và ngành Tổ chức nhà nước

Đất nước sau 40 năm đổi mới đang bước vào kỷ nguyên phát triển mới, hướng đến 100 năm thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam vào năm 2030, 100 năm thành lập nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam vào năm 2045, toàn Đảng, toàn dân đang mang trong mình khát vọng cháy bỏng về một nước Việt Nam phát triển hùng cường, thịnh vượng, Bộ Nội vụ và ngành Nội vụ tập trung thực hiện các định hướng trọng tâm lớn:

Thứ nhất, tiếp tục hoàn thiện thể chế tổ chức bộ máy hành chính nhà nước khẳng định thành quả cuộc cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy, xây dựng bộ máy hành chính nhà nước tinh, gọn, mạnh, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Hoàn thiện thể chế về lao động, việc làm theo hướng khơi thông mọi nguồn

lực, giải phóng mọi động lực, phát huy cao nhất nguồn lực con người, tạo ra định hướng phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao. Xác định hoàn thiện thể chế, chính sách đối với người có công là nền tảng để xây dựng xã hội nhân văn, nhân bản. Tiếp tục hoàn thiện chính sách tiền lương, bảo hiểm xã hội theo hướng linh hoạt, đa dạng, đa tầng, hiện đại và hội nhập quốc tế để phát huy vai trò một trụ cột chính của hệ thống an sinh xã hội. Bảo đảm sự đồng bộ, thống nhất của chính sách về lao động, việc làm, tiền lương, bảo hiểm xã hội, người có công và chính sách, pháp luật trong các lĩnh vực có liên quan.

Thứ hai, tạo bước chuyển căn bản, toàn diện trong chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức. Cán bộ, công chức, viên chức cần có năng lực, phẩm chất, đạo đức, trách nhiệm ngang tầm nhiệm vụ, làm việc với tinh thần phụng sự Tổ quốc, phục vụ Nhân dân, thực sự đại diện cho lương tâm, danh dự, trách nhiệm của một nền công vụ của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; cải cách chế độ công vụ công chức, cơ cấu lại đội ngũ theo vị trí việc làm gắn với nâng cao chất lượng, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong giai đoạn mới. Thực hiện cơ chế thu hút, trọng dụng, đãi ngộ nhân tài, khuyến khích cán bộ dám đổi mới, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung. Tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, xây dựng nền hành chính dân chủ, hiện đại, chuyên nghiệp, bảo đảm kỷ cương, công khai, minh bạch.

Thứ ba, tham mưu xây dựng nền quản trị quốc gia hiện đại, hiệu quả, hoàn thiện việc tinh gọn tổ chức bộ máy nâng cao chất lượng hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước các cấp và xây dựng chính quyền địa phương 02 cấp, bảo đảm gần dân, sát dân, phục vụ Nhân dân.

Thứ tư, thực hiện đầy đủ, kịp thời, hiệu quả chính sách ưu đãi người có công với cách mạng, bảo đảm công khai, minh bạch, đúng đối tượng, đúng chế độ; tiếp tục quan tâm chăm lo đời sống vật chất, tinh thần người có công, nhất là người ở vùng sâu, vùng xa, người gặp khó khăn trong cuộc sống. Phát huy truyền thống đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”, khuyến khích tổ chức, cá nhân và toàn xã hội tích cực tham gia các phong trào “đền ơn đáp nghĩa”,

xây dựng hệ sinh thái chăm lo cho người có công với cách mạng.

Thứ năm, tiếp tục chăm lo quản lý nhà nước trên các lĩnh vực thi đua, khen thưởng, văn thư, lưu trữ, hợp tác quốc tế, đảm bảo tính đồng bộ, thông suốt, thống nhất, hiệu lực, hiệu quả... Tiếp tục duy trì, mở rộng hợp tác quốc tế trên các lĩnh vực của ngành Nội vụ, tiếp cận với các thành tựu về cải cách công vụ trong khu vực và trên thế giới, chia sẻ kinh nghiệm phát triển, khẳng định vai trò điều phối, dẫn dắt của Việt Nam trong Cộng đồng Văn hóa - Xã hội ASEAN, phát huy vai trò của Việt Nam trong các thể chế đa phương về lao động, bảo vệ quyền con người và phụ nữ.

Thứ sáu, thực hiện đồng bộ, hiệu quả các nhiệm vụ trọng tâm, đột phá bám sát, thực hiện đồng bộ với yêu cầu đổi mới, cải cách theo tinh thần Nghị quyết số 57-NQ/TW của Bộ Chính trị về thúc đẩy khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Nghị quyết số 59-NQ/TW về hội nhập quốc tế trong tình hình mới; Nghị quyết số 66-NQ/TW về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới và Nghị quyết số 68-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân.

Qua 80 năm hình thành, xây dựng và phát triển, Bộ Nội vụ và ngành Nội vụ là hành trình Bộ Nội vụ cùng với các bộ, ngành nỗ lực xây dựng nền hành chính nhà nước tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, xây dựng nền công vụ phục vụ nhân dân, chăm lo cho người có công, phát triển thị trường lao động, nâng cao năng suất lao động. 80 năm truyền thống là những trang sử vàng vẻ vang và rất đáng tự hào. Truyền thống tốt đẹp đó là kết quả của sự hun đúc, bồi tụ từ nỗ lực của lớp lớp thế hệ cán bộ, công chức, viên chức của ngành Nội vụ luôn trung thành tuyệt đối với sự lãnh đạo của Đảng, quyết tâm vượt mọi khó khăn, thách thức để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ.

Kỷ niệm 80 năm Ngày thành lập Bộ Nội vụ, Ngày truyền thống của ngành Tổ chức nhà nước, toàn thể cán bộ, công chức, viên chức và người lao động của Bộ mang trong mình niềm tự hào về truyền thống, cùng đồng lòng, nhất trí, nỗ lực phấn đấu nhiều hơn nữa, góp phần đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế, thực hiện

thăng lợi mục tiêu: Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, xây dựng một nước Việt Nam phồn vinh, hòa bình và thịnh vượng, cùng toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta bước vào kỷ nguyên phát triển mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Với truyền thống vẻ vang của ngành Tổ chức nhà nước, niềm tin của các thế hệ cán bộ, công chức, viên chức đi trước, khát vọng của thế hệ cán bộ, công chức, viên chức hiện tại, bề dày truyền thống tốt đẹp của Bộ Nội vụ và ngành Tổ chức nhà nước sẽ tiếp tục được bồi đắp thêm để những trang sử vẻ vang của Bộ Nội vụ và ngành Tổ chức nhà nước sẽ sáng thêm và sáng mãi trong hành trình phát triển mới của đất nước./.

Ghi chú:

(1) Sau sắp xếp, cả nước từ 63 đơn vị hành chính cấp tỉnh còn 34 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (giảm 29 tỉnh, tương ứng 46%); giảm **6.714** đơn vị hành chính cấp xã (tương ứng **66,91%**, từ **10.035** đơn vị hành chính cấp xã giảm xuống còn **3.321** đơn vị hành chính cấp xã), kết thúc hoạt động của đơn vị hành chính cấp huyện.

(2) Trong giai đoạn vừa qua, hơn **7.000** hồ sơ tồn đọng đã được giải quyết cơ bản, trong đó có hơn **2.400** liệt sĩ và hơn **2.700** thương binh, người hưởng chính sách như thương binh được Thủ tướng Chính phủ công nhận. Mức chuẩn trợ cấp ưu đãi năm 2025 tăng hơn **70%** so với năm 2021, góp phần cải thiện đáng kể đời sống người có công; trong gần 02 năm qua, cả nước đã hỗ trợ xây mới và sửa chữa nhà ở cho người có công, kết quả cơ bản hoàn thành trên **41.800** căn nhà, từ ngân sách nhà nước là **1.970** tỷ đồng và các nguồn vận động, ủng hộ của các tổ chức, cá nhân đóng góp.

(3) Mức lương tối thiểu khu vực sản xuất, kinh doanh được điều chỉnh tăng bình quân 5,96%/năm. Mức lương cơ sở đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang được điều chỉnh lên 2,34 triệu đồng (tăng trên 57% so với năm 2021, cao hơn chỉ số giá tiêu dùng do cơ quan thống kê công bố và cao hơn mức điều chỉnh lương tối thiểu vùng), đồng thời thực hiện chế độ tiền thưởng 10% và điều chỉnh một số chế độ phụ cấp góp phần cải thiện đời sống của công chức, viên chức.